

Byla C-399/19

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2019 m. gegužės 22 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Consiglio di Stato (Italija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. balandžio 11 d.

Apeliantė:

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (Ryšių reguliavimo tarnyba)

Kitos apeliacinio proceso šalys:

BT Italia SpA

Basictel SpA

BT Enia Telecomunicazioni SpA

Telecom Italia SpA

PosteMobile SpA

Vodafone Italia SpA

Pagrindinės bylos dalykas

Apeliaciniai skundai, pateikti *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba, Italija) dėl *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas, Italija) priimtų sprendimų, kuriais minėtas teismas patenkino bendrovių, kurios dabar yra kitos apeliacinio proceso šalys, skundus, panaikindamas įvairius *Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni* (Ryšių reguliavimo tarnyba, toliau – AGCOM), kuri dabar – apeliantė, sprendimus dėl įmokų, kurias elektroninių ryšių ir žiniasklaidos paslaugų sektoriuje veikiantys subjektai turėjo

sumokėti AGCOM už 2014 m., 2015 m. ir 2016 m., dydžio ir mokėjimo būdo, taip pat dėl įmokų, kurias tie subjektai turi sumokėti AGCOM už 2015 m. ir 2016 m., mokėjimo internetu formos ir nuorodų patvirtinimo.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Nacionalinės teisės aktų dėl AGCOM finansavimo elektroninių ryšių operatorių lėšomis suderinamumas su Direktyvos 2002/20/EB 12 straipsniu ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija, visų pirma 2013 m. liepos 18 d. sprendimu (sujungtose bylose C-228/12 – C-232/12 ir C-254/12 – C-258/12)

Prejudiciniai klausimai

1. Ar Direktyvos 2002/20/EB 12 straipsnio 1 dalies a punktu prieštarauja nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias įgaliotiems subjektams, kaip jie suprantami pagal šią direktyvą, tenka nacionalinės reguliavimo institucijos bendros administracinės išlaidos, patirtos organizuojant ir vykdant visas funkcijas, įskaitant reguliavimo, priežiūros, ginčų sprendimo ir sankcijų skyrimo funkcijas, priskirtas nacionalinei reguliavimo institucijai pagal Europos elektroninių ryšių reguliavimo sistemą (kaip nurodyta Direktyvose 2002/19/EB, 2002/20/EB, 2002/21/EB ir 2002/22/EB), ar veikia Direktyvos 2002/20/EB 12 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta veikla apima tik „*ex ante reguliavimo*“ veikla, kurią užtikrina nacionalinė reguliavimo institucija?
2. Ar Direktyvos 2002/20/EB 12 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip: kasmetinė nacionalinės reguliavimo institucijos administracinių sąnaudų ir surinktų mokesčių ataskaita: a) gali būti skelbiama pasibaigus finansiniams metams, laikantis nacionalinių viešosios apskaitos įstatymų, pagal kuriuos buvo taikyti administraciniai mokesčiai; b) suteikia galimybę nacionalinei reguliavimo institucijai atlikti „atitinkamus koregavimus“, taip pat ne iš eilės einančiais finansiniais metais?

Sąjungos teisės nuostatos, kuriomis remiamasi

2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų direktyva) (toliau – Leidimų direktyva) 12 straipsnis ir 30 konstatuojamoji dalis.

Nacionalinės teisės nuostatos, kuriomis remiamasi

2005 m. gruodžio 23 d. *legge n. 266 Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006)* (Įstatymas Nr. 266 „Nuostatos dėl metinio ir daugiamečio valstybės biudžeto sudarymo“ (2006 m. Biudžeto įstatymas) (toliau – Įstatymas Nr. 266/2005). Visų pirma, 1 straipsnio

65 ir 66 dalyse nustatyta, kad nuo 2007 m. [AGCOM] veiklos išlaidų dalis, kuri nepadengiama iš valstybės biudžeto, finansuojama iš atitinkamos rinkos, o ryšių srityje veikiančių operatorių mokėtino mokesčio dydį, laikantis įstatyme numatytų maksimalių ribų, savo sprendimais nustato pati [AGCOM], kuriai šie mokesčiai pervedami tiesiogiai, tačiau mokestis negali viršyti 0,2% pajamų, nurodytų paskutiniame iki sprendimo priėmimo patvirtintame bendrovės balanse.

2003 m. rugpjūčio 1 d. *Decreto legislativo n. 259 – Codice delle comunicazioni elettroniche* (Įstatyminis dekretas Nr. 259 – Elektroninių ryšių kodeksas) (toliau – Elektroninių ryšių kodeksas). Visų pirma 34 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „<...> įmonės, teikiančios tinklus ar paslaugas pagal bendrąjį leidimą arba kurioms buvo suteikta naudojimo teisė, gali būti apmokestintos administraciniais mokesčiais, kuriais padengiamos tik bendros administracinės sąnaudos, susidarančios valdant, kontroliuojant ir vykdant bendrojo leidimo schemą, naudojimo teises bei 28 straipsnio 2 dalyje nurodytus specifinius įpareigojimus <...>. Administraciniai mokesčiai paskirstomi atskiroms įmonėms proporcingai, objektyviai ir skaidriai <...>.“ Be to, pagal 2015 m. liepos 29 d. *legge n. 115* (vadinamasis „2014 m. Europos įstatymas“) (toliau – Įstatymas Nr. 115/2015) 5 straipsniu įtrauktą tos pačios nuostatos 2 *bis* dalį numatyta, kad „padengiant bendrai patirtas administracines sąnaudas, susidarančias atliekant reguliavimo, priežiūros, ginčų sprendimo ir sankcijų skyrimo funkcijas, teisės aktais priskirtas [AGCOM] šio straipsnio 1 dalyje reglamentuojamų klausimų srityje, toje 1 dalyje nurodytų administracinių mokesčių dydis nustatomas pagal [Įstatymo Nr. 266/2005] 1 straipsnio 65 ir 66 dalis, proporcingai pajamoms, kurias įmonės gauna už veiklą, kuriai taikomas bendrasis leidimas arba suteikiamos naudojimo teisės“. Galiausiai 34 straipsnio 2 *ter* dalyje nustatyta, kad „ministerija, suderinusi su Ekonomikos ir finansų ministerija, ir [AGCOM] kasmet skelbia administracines išlaidas, patirtas vykdant 1 dalyje nurodytą veiklą, ir bendrą atitinkamai pagal 2 ir 2 *bis* dalis surinktų mokesčių sumą. Atitinkami koregavimai atliekami atsižvelgiant į mokesčių bendros sumos ir administracinių sąnaudų skirtumą“.

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso apibūdinimas

- 1 Apeliantė AGCOM pateikė penkis atskirus apeliacinius skundus dėl penkių *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas, Italija, toliau – TAR) priimtų sprendimų, kuriais minėtas teismas patenkino bendrovių, kurios dabar yra kitos apeliacinio proceso šalys, pateiktus skundus.
- 2 Tais penkiais sprendimais, išnagrinėjęs minėtų bendrovių skundus, TAR panaikino AGCOM sprendimus dėl įmokų, kurias elektroninių ryšių ir žiniasklaidos paslaugų sektoriuje veikiantys subjektai turėjo sumokėti AGCOM už 2014 m., 2015 m. ir 2016 m., dydžio ir mokėjimo būdo, taip pat dėl įmokų, kurias tie subjektai turi sumokėti AGCOM už 2015 m. ir 2016 m., mokėjimo internetu formos ir nuorodų patvirtinimo.

- 3 Pasak teismo, AGCOM taikė klaidingą vertinimo pagrindo nustatymo metodą, apskaičiuodama operatorių mokėtinas įmokų sumas, nes į vertinimo pagrindą įtraukė sąnaudas, kurių negalėjo į jį įtraukti.
- 4 Nagrinėdamas apeliacinius skundus, TAR visų pirma rėmėsi Teisingumo Teismo sprendimu byloje C-228/12.
- 5 TAR nuomone, 2015 m. liepos 29 d. Įstatymo Nr. 115/2015 5 straipsnis, ta apimtimi, kuria į Ryšių kodekso 34 straipsnį buvo įtraukta nauja 2 *bis* dalis, nagrinėjamu atveju neturėjo būti taikomas, nes tai inovatyvi, taigi ir atgaline data netaikoma nuostata, todėl ji nėra autentiška Įstatymo Nr. 266/2005 aiškinimo taisyklė, kiek ja nustatomos AGCOM finansavimo taisyklės.
- 6 TAR taip pat pažymėjo, kad, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, telekomunikacijų operatoriams taikomas mokestis turi būti skirtas tik AGCOM bendrai patirtoms sąnaudoms vykdant griežtai apibrėžtą reguliavimo veiklą, t. y. veiklą, susijusią su bendrųjų leidimų išdavimu, administravimu, kontrole ir taikomos sistemos įgyvendinimu, kompensuoti. Galiausiai TAR nurodė, kad pagal Leidimų direktyvos 12 straipsnio 2 dalį, siejamą su 30 bei 31 konstatuojamosiomis dalimis, kasmetinė administracinių sąnaudų ataskaita būtinai turi būti tvirtinama prieš pateikiant prašymą dėl įmokų mokėjimo, kitaip ji netektų prasmės.
- 7 Todėl AGCOM ginčijo TAR sprendimus ir kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą.
- 8 Bendrovės, kurios dabar yra kitos apeliacinio proceso šalys, reikalauja, kad apeliacinis skundas būtų atmestas ir būtų patvirtinti pirmosios instancijos teismo sprendimai.

Esminiai pagrindinės bylos šalių argumentai

- 9 Nagrinėjant bylą pirmąja instancija, bendrovės, kurios dabar yra kitos apeliacinio proceso šalys, visų pirma teigė, kad minėti AGCOM sprendimai yra neteisėti, nes apskaičiuodama mokėtinas įmokas AGCOM įtraukė visas elektroninių ryšių sektoriaus operatorių gautas pajamas ir apskaičiavo įmokas taip, kad būtų padengtos visos sąnaudos, patirtos elektroninių ryšių sektoriuje, o ne tik su *ex ante* rinkos reguliavimo veiklos vykdymu susijusios sąnaudos, kurias ji ir turėjo įtraukti į apskaičiavimo pagrindą.
- 10 Remiantis ginčijamais sprendimais, veikla, į kurią buvo atsižvelgta apskaičiuojant įnašą, *inter alia*, apėmė elektros ir elektroninės įrangos įrengimą, telekomunikacijų įrangos didmeninę ir mažmeninę prekybą, programavimą ir transliavimą, spaudos agentūrų, platintojų ir kitų tarpininkų veiklą teikiant reklamos paslaugas – tai veikla, kuri, pasak bendrovių, kurios dabar yra kitos apeliacinio proceso šalys, dėl savo pobūdžio negalėjo būti įtraukta į minėtą apskaičiavimo pagrindą.

- 11 Antra, minėtos bendrovės nurodė, kad prieš nustatydamą privalomas įmokas už 2015 m., AGCOM nebuvo priėmusi 2014 m. ataskaitos dėl bendros surinktų mokesčių sumos ir faktiškai per metus patirtų administracinių sąnaudų, kuri yra privaloma vadovaujantis Leidimų direktyvos 12 straipsniu ir jame išdėstytu principu, pagal kurį mokesčių taikymo sąlygos turi būti proporcingos, objektyvios ir skaidrios.
- 12 AGCOM mano, kad nacionalinės teisės aktai yra visiškai suderinami su Direktyvos 2002/20/EB 12 straipsnio nuostatomis, nes tinkamų finansuoti išlaidų apimtis atitinka nurodytą minėtame Sąjungos teisės akte. Iš tikrųjų elektroninių ryšių rinkoje taikomos sąnaudos turėtų būti susijusios tik su 12 straipsnyje nurodyta veikla (t. y. sąnaudos, susidarančios valdant, kontroliuojant ir vykdant bendrojo leidimo schemą ir naudojimo teises bei specifinius įpareigojimus). Be to, nacionalinėje teisėje numatyta įmokų sistema turėtų būti proporcinga, nes ja turėtų būti užtikrintas sąžiningas pasidalijimas finansine našta rinkoje.
- 13 AGCOM priduria, kad Sprendime C-228/12 Teisingumo Teismas nustatė, kad „Leidimų direktyvos 12 straipsnis <...> turi būti aiškinamas taip, kad juo valstybei narei nedraudžiama priimti teisės aktus <...>, pagal kuriuos įmonės, teikiančios elektroninių ryšių paslaugas ar tinklą, privalo mokėti mokesčių, skirtą padengti visas nacionalinės reguliavimo institucijos patirtas valstybės nefinansuojamas sąnaudas, kurio dydis nustatomas atsižvelgiant į šių įmonių gaunamas pajamas, su sąlyga, kad šis mokestis išimtinai skirtas padengti sąnaudas, susijusias su šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta veikla, kad visos pajamos iš minėto mokesčio neviršija visų šios veiklos sąnaudų ir kad šis mokestis paskirstomas įmonėms objektyviai, skaidriai ir proporcingai, o tai patikrinti privalo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas“.
- 14 Be to, AGCOM primena, kad Europos Komisija pradėjo tiriamąją procedūrą „Eu Pilot 7563/15/CNCT“ dėl Italijos, siekdama patikrinti, ar tinkamai taikomas Leidimų direktyvos 12 straipsnis ir Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 3 straipsnis. Komisija paprašė Italijos vyriausybės pateikti paaiškinimus dėl nacionalinės reguliavimo institucijos (NRI) administracinių sąnaudų, kurios gali būti finansuojamos operatorių lėšomis, apimties atsižvelgiant į *Consiglio di Stato* (toliau – Valstybės Taryba) sprendimus, šių sprendimų poveikio kiekybiniu požiūriu NRI įnašui, taip pat dėl tvarkos, kuria NRI užtikrinami pakankami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2002/21/EB 3 straipsnį. Todėl, siekiant išvengti pažeidimo tyrimo procedūros ir išsklaidyti bet kokias abejones dėl finansavimo sistemos, nustatytos Įstatymu Nr. 266/2005, suderinamumo su Leidimų direktyvos 12 straipsniu, Įstatymu Nr. 115/2015 į Elektroninių ryšių kodekso 34 straipsnį buvo įtraukta 2 *bis* dalis, kurioje aiškiai nurodyta, kad minėtame 12 straipsnyje nustatyta įmokų sistema įgyvendinama pagal Įstatymu Nr. 266/2005 įtvirtintą sistemą ir yra susijusi su bet kokia NRI kompetencijai priklausančia veikla. Atlikus pataisas Įstatymu Nr. 115/2015, Europos Komisija paprašė paaiškinti, „koku būdu nustatoma, kad nauja 2 *bis* dalies taisyklė yra taikoma atgaline data“, taip pat paprašė bet kokio

galimo sprendimo, priimto dėl ginčo, susijusio su Italijos NRI finansavimu, kopijos.

- 15 Kaip vieną iš apeliacinio skundo pagrindų AGCOM nurodo, jog TAR klaidingai padarė išvadą, kad pagal Teisingumo Teismo sprendimą C-228/12 nacionalinės teisės aktai dėl AGCOM finansavimo sistemos yra nesuderinami su Sąjungos teise, nes tais nacionalinės teisės aktais nustatytas didesnės apimties sąnaudų finansavimas negu nustatyta Leidimų direktyvos 12 straipsnyje. Teisingumo Teismas iš tikrųjų nenurodė, kad Leidimų direktyvos 12 straipsniu nustatytos sąnaudos, kurios gali būti finansuojamos operatorių įmokomis, yra susijusios tik su AGCOM *ex ante* vykdoma reguliavimo veikla.
- 16 Pirmosios instancijos teismas neteisingai apribojo operatorių mokamų įmokų apskaičiavimą tik sąnaudomis, susijusiomis su vadinamuoju *ex ante* reguliavimu, neatsižvelgdamas į tai, kad „administracinės sąnaudos, susidarancios valdant, kontroliuojant ir vykdant bendrojo leidimo schemą, naudojimo teises ir specifinius įpareigojimus“, iš esmės yra sąnaudos, susijusios su NRI veikimu elektroninių ryšių sektoriuje, kurį reglamentuoja Europos reguliavimo sistema. Iš tikrųjų tokios sąnaudos nėra susijusios tik su NRI vykdoma reguliavimo veikla ir neapima visų reikiamų sąnaudų.
- 17 AGCOM taip pat paaiškina, kad NRI *ex ante* reguliavimo veiklą sudaro tipinių priemonių, kurios yra ribojančios ir laikinos, priėmimas ir taikymas konkretiems subjektams, kai būtina specialiomis nuostatomis reguliuoti konkurenciją tam tikroje rinkoje, kurioje nustatoma, kad operatorius užima dominuojančią padėtį, ir tai gali pakenkti konkurencijai. Todėl ši veikla tėra tik daugialypės veiklos, nurodytos Leidimų direktyvos 12 straipsnyje, dalis. Todėl bendrojo leidimo schema, už kurios „valdymą, kontrolę ir vykdymą“ atsako NRI, yra sudėtinga sistema, apimanti visus reguliavimo, priežiūros, sankcijų skyrimo ir ginčų sprendimo veiksmus, kurie būtini bendram aptariamoms schemos veikimui užtikrinti.
- 18 Dėl kito apeliacinio skundo pagrindimo AGCOM įrodinėja, kad pirmosios instancijos teismas suklydo, aiškindamas Įstatymo Nr. 115/2015 5 straipsnį, kuriuo Elektroninių ryšių kodekso 34 straipsnis buvo papildytas 2 *bis* dalimi (dėl šios priežasties jis taikomas atgaline data ir yra susijęs su nagrinėjamu ginču, net jeigu aptariama situacija susidarė prieš įsigaliojant minėtam įstatymui). Taigi TAR neatsižvelgė į šio norminio akto aiškinamajame rašte pateiktą nuostatą, kuria Vyriausybė paaiškino, kad tai buvo galimybė „priimti nuostatą, kuria patvirtinamas galutinis autentiškas aiškinimas, kaip nurodyta 2013 m. liepos 18 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendime (sujungtose bylose C-228/12 – C-232/12 ir C-254/12 – C-258/12), remiantis Europos Sąjungos teisėje įtvirtintais principais, dėl vadinamosios „savifinansavimo“ sistemos <...> suderinamumo su administracinių mokesčių, kuriuos turi mokėti subjektai, turinys teisę teikti elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas, kaip nurodyta [Leidimų] direktyvos 12 straipsnyje, kad padengtų [AGCOM] patiriamas administracines išlaidas, sistema“.

- 19 Aptariant ataskaitos priėmimą, pasak AGCOM, NRI negali pateikti ataskaitos dar nepasibaigus ataskaitiniams finansiniams metams, t. y. tiems metams, kurių metu turi būti renkami mokesčiai. Todėl metinė ataskaita neišvengiamai turėtų būti vėlesnis aktas nei reikalavimas, kad operatoriai sumokėtų įmokas už ataskaitinius metus, nes ji pateikiama pasibaigus finansiniams metams ir administracijos tvirtinama apskaičiavus galutines sąnaudas. Be to, vėliau paskelbus ataskaitą nėra užkertamas kelias atitinkamiems koregavimams, kurie gali būti atliekami ir kitais finansiniais metais.
- 20 Galiausiai AGCOM tvirtina, kad pirmosios instancijos teismas neatliko būtino tyrimo dėl Įstatymo Nr. 115/2015 5 straipsnyje įtvirtintos nuostatos, susijusios su reikalavimais, kuriuos bendrai apibrėžė Italijos Konstitucinis Teismas, kad būtų galima autentiškai išaiškinti teisės normą.
- 21 Bendrovės, kurios dabar yra kitos apeliacinio proceso šalys, ginčija AGCOM pateiktus argumentus ir remiasi tuo pačiu Teisingumo Teismo sprendimu byloje C-228/12, kuriame teigiama, kad „mokesčiai, kuriais apmokestinama pagal Leidimų direktyvos 12 straipsnį, nėra skirti padengti bet kokio pobūdžio NRI patirtas administracines sąnaudas“, taip pat Teisingumo Teismo sprendimu byloje C-284/10 *Telefónica de España*, kuriame Teisingumo Teismas pakartojo, kad, nors administraciniai mokesčiai „gali apimti vadinamąsias „bendrasias“ administracines sąnaudas, jos turi būti susijusios tik su <...> keturiomis veiklos rūšimis (t. y. bendrųjų leidimų išdavimu, administravimu, kontrole ir taikomos bendrųjų leidimų sistemos įgyvendinimu) ir į šiuos mokesčius negali būti įtraukiamos ir su kitomis užduotimis susijusios išlaidos, kaip antai nacionalinės reguliavimo institucijos bendroji priežiūros veikla ir, visų pirma, galimo piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi kontrolė. Iš tiesų ši kontrolės rūšis yra platesnė nei tik bendriesiems leidimams išduoti reikalingas darbas“. Taigi Teisingumo Teismo jurisprudencijoje paneigiamas AGCOM argumentas, pagal kurį tiek rinkos priežiūros ir kontrolės veikla, tiek nuobaudų skyrimo priemonės turėtų būti finansuojamos iš įmokų.
- 22 Be to, bendrovės pakartoja, kad tarp įmokos ir finansuojamos veiklos turi būti tiesioginis ryšys (t. y. atliekant skaičiavimus reikia atsižvelgti į tai, kad įmoka, taigi ir gautinos pajamos, turi būti susiję su tinkamomis finansuoti išlaidomis) ir laikomasi proporcingumo principo (visos įmokos turi neviršyti bendrų išlaidų, susijusių su veikla, už kurią reikia mokėti įmokas) – tai principai, kurių AGCOM nesilaikė priimdama ginčijamus sprendimus. Būtent tam, kad būtų galima patikrinti įmokos reikšmingumą ir proporcingumą, direktyvoje nustatyta prievolė patvirtinti patirtų išlaidų ir surinktų mokesčių ataskaitą.
- 23 Kadangi naujoje 34 straipsnio 2 *bis* dalyje nėra aiškiai nurodyta, kad naujasis metodas, pagal kurį nustatomas vertinimo pagrindas įmokoms apskaičiuoti, kurių sudaro pajamos, įmonių gautos vykdant veiklą, kuriai taikomas bendrasis leidimas arba suteikiamos naudojimo teisės, turėtų būti taikomas atgaline data, ši nuostata negali būti naudojama autentiškai aiškinant Įstatymą Nr. 266/2005 dėl AGCOM finansavimo sistemos.

- 24 Galiausiai bendrovės, kurios dabar yra kitos apeliacinio proceso šalys, pakartotinai pabrėžia pareigą paskelbti ataskaitą prieš apskaičiuojant įmoką ir pažymi, kad, nors ir pavėluotai, AGCOM paskelbtoje ataskaitoje atskirai nenurodoma sąnaudų ir pajamų suma, o tik išskiriamos „sąnaudos, tiesiogiai priskirtinos ryšių sektoriui“ ir „sąnaudos, netiesiogiai priskirtinos ryšių sektoriui“, todėl operatoriai negali patikrinti, ar įmoka buvo tinkamai panaudota sąnaudoms, nurodytoms Leidimų direktyvos 12 straipsnyje, finansuoti.

Trumpas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 25 Apeliacijos procedūros metu AGCOM paragino prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą, kilus abejonėms dėl tinkamo Sąjungos teisės aktų aiškinimo, kreiptis į Teisingumo Teismą dėl išaiškinimo.
- 26 Tačiau bendrovės, kurios dabar yra kitos apeliacinio proceso šalys, manydamos, kad pirmosios instancijos teismo priimtas sprendimas yra teisingas, pareiškė, kad nėra būtina pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, visų pirma dėl to, kad nuo 2015 m. gegužės mėn. Komisija nepradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūros prieš Italiją dėl jurisprudencijos, susijusios su metinėmis įmokomis, todėl darytina išvada, kad būtent Lacijaus TAR ir *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba) sprendimuose Komisija nenustatė jokių Sąjungos teisės aktų pažeidimo elementų. Dėl to šio sektoriaus nacionalinės teisės aktai turėtų būti suderinami su atitinkamomis Sąjungos teisės nuostatomis.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad Italijos teisės aktų leidėjas, imdamasis priemonių dėl pradėtos pažeidimo nagrinėjimo procedūros 2013/4020, kurioje Komisija nustatė, kad Leidimų direktyvos 6 ir 12 straipsniai nebuvo perkelti į nacionalinę teisę, Įstatymu Nr. 115/2015 įtraukė *2 bis* dalį į Elektroninių ryšių kodekso 34 straipsnį.
- 28 Vis dėlto pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad minėta teisėkūros priemonė netaikoma atgaline data, todėl nevertino, ar 34 straipsnio *2 bis* dalis, kuria buvo pašalintas pažeidimas dėl Europos Komisijos ginčyto neperkėlimo į nacionalinę teisę, yra suderinama su Leidimų direktyvos 12 straipsniu.
- 29 Visų pirma, naujausia iš nagrinėjamų nacionalinių bylų buvo susijusi su 2016 m. AGCOM sprendimu, kuriuo nustatyta, kad bet koku atveju 34 straipsnio *2 bis* dalis turėjo būti taikoma *ratione temporis*.
- 30 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas taip pat mano, kad reikia tinkamai atsižvelgti į tiriamąją procedūrą „Eu Pilot 7563/15/CNCT“, pradėtą Italijos atžvilgiu po Sprendimo C-228/12 paskelbimo.
- 31 Nagrinėjant bylą C-228/12 Teisingumo Teisme Komisija savo pastabose, visų pirma dėl to, kas turėtų būti suprantama kaip „*ex ante* reguliavimo veikla“, nurodė, kad ši veikla yra užduočių, patikėtų nacionalinėms reguliavimo institucijoms pagal Pagrindų direktyvą ir vadinamąsias atskiras direktyvas,

dalys, ir kad tokios veiklos išlaidos gali būti finansuojamos iš administracinių mokesčių, numatytų Leidimų direktyvos 12 straipsnio 1 dalies a punkte; tačiau pastarojoje nuostatoje pripažįstama, kad kitos nacionalinių reguliavimo institucijų patiriamos išlaidos, ne tik susijusios su *ex ante* reguliavimo veikla, taip pat yra tinkamos finansuoti iš šių administracinių mokesčių.

- 32 Atsižvelgdamas į minėtos bylos aplinkybes Teisingumo Teismas atsakė, kad „Leidimų direktyvos 12 straipsnis <...> turi būti aiškinamas taip, kad juo valstybei narei nedraudžiama priimti teisės aktus <...>, pagal kuriuos įmonės, teikiančios elektroninių ryšių paslaugas ar tinklą, privalo mokėti mokestį, skirtą padengti visas nacionalinės reguliavimo institucijos patirtas valstybės nefinansuojamas sąnaudas, kurio dydis nustatomas atsižvelgiant į šių įmonių gaunamas pajamas, su sąlyga, kad šis mokestis išimtinai skirtas padengti sąnaudas, susijusias su šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta veikla, kad visos pajamos iš minėto mokesčio neviršija visų šios veiklos sąnaudų ir kad šis mokestis paskirstomas įmonėms objektyviai, skaidriai ir proporcingai, o tai patikrinti privalo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas“.
- 33 Tačiau, pasak prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, šiame sprendime Teisingumo Teismas nenagrinėjo *ex ante* reguliavimo veiklos turinio ir apimties klausimo, kuris yra svarbiausias nagrinėjamos nacionalinės bylos dalykas. Teismas iš tikrųjų tik nurodė, kad „[iš] Leidimų direktyvos 12 straipsnio 1 dalies a punkto matyti, kad valstybės narės įmonės, teikiančias paslaugą ar tinklą pagal bendrą leidimą ar turinčias radijo dažnių ar numerių naudojimo teisę, gali apmokestinti tik administraciniais mokesčiais, kurie dengia bendra suma administracines sąnaudas, susidarancias valdant, kontroliuojant ir vykdant bendrojo leidimo schemą ir naudojimo teises bei šios direktyvos 6 straipsnio 2 dalyje nurodytus specifinius įpareigojimus; tas sąnaudas gali sudaryti tarptautinio bendradarbiavimo, derinimo ir standartizacijos, rinkos analizės, reikalavimų laikymosi priežiūros ir kitokios rinkos kontrolės sąnaudos ir sąnaudos, susijusios su antrinės teisės aktų ir administracinių sprendimų, kaip antai sprendimų dėl prieigos ar sujungimo, rengimu ir vykdymu“ ir kad „[t]okie mokesčiai gali padengti tik sąnaudas, susijusias su ankstesniame punkte priminta veikla, į kurias neturėtų būti įtrauktos sąnaudos, susijusios su kitomis užduotimis“.
- 34 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat remiasi 2016 m. liepos 28 d. Teisingumo Teismo sprendimu byloje C-240/15, kuriame jis konstatavo, kad „[d]irektyvos 2002/21/EB (...) 3 straipsnis ir <...> [d]irektyvos 2002/20/EB <...> 12 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nedraudžiama nacionalinės teisės norma, pagal kurią nacionalinei reguliavimo institucijai, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2002/21, iš dalies pakeistą Direktyva 2009/140, taikomos nacionalinės teisės nuostatos viešųjų finansų srityje, visų pirma nuostatos, susijusios su viešojo administravimo institucijų išlaidų ribojimu ir racionalizavimu <...>“. Tačiau ir šiuo atveju Teisingumo Teismas nepasisakė dėl *ex ante* reguliavimo veiklos turinio.

- 35 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat pažymi, kad TAR sprendime, kuris nurodomas pagrindinėje byloje, TAR nusprendė, jog byloje C-228/12 Teisingumo Teismas pripažino, kad reguliavimo sistema yra suderinama su Sąjungos teise ir kad Leidimų direktyvos 12 straipsnyje išvardyta veikla visiškai prilygsta „tik“ reguliavimo veiklai, kurią vykdo AGCOM.
- 36 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas nesutinka su minėta išvada, todėl mano, kad prieš priimant sprendimą šioje byloje būtina kreiptis į Teisingumo Teismą dėl prejudicinio sprendimo dėl minėtų nacionalinės teisės normų suderinamumo su Leidimų direktyvos 12 straipsniu.

DARBINIS VERTINIMAS